

ІНФОРМАЦІЙНА КАМПАНІЯ
З ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ МЕХАНІЗМІВ ЗАЛУЧЕННЯ ТА УЧАСТІ ГРОМАДЯН
в межах проєкту

«Дослідження участі громадськості у процесах прийняття владних рішень у партнерських громадах
Проєкту USAID «ГОВЕРЛА»

ВАЖЛИВО: ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ ПРОЄКТУ USAID «ГОВЕРЛА» ПІСЛЯ КОЖНОЇ ПУБЛІКАЦІЇ (ПОСТУ, СТАТТІ) ОБОВ'ЯЗКОВО ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ОФІЦІЙНИЙ ДИСКЛЕЙМЕР.

НАВОДИМО ЙОГО ТЕКСТ НИЖЧЕ:

Ця публікація була створена Всеукраїнською громадською організацією інвалідів «Правозахисна спілка інвалідів» у рамках проєкту «Дослідження участі громадськості у процесах прийняття владних рішень у партнерських громадах Проєкту USAID «ГОВЕРЛА» та стала можливою завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID) та щирій підтримці американського народу через Проєкт USAID «ГОВЕРЛА». Зміст цієї публікації не обов'язково відображає погляди USAID та Уряду США.

#	Тематика	Текстове наповнення (сайт)	ФБ (та інші соціальні мережі)
1.	Що таке «участь громадськості», «залучення громадськості», рівні та навіщо це потрібно?	<p>Інтегруючи різні підходи та трактування, поняття «громадська участь» можна визначити як систему дій, методів, інструментів та механізмів (об'єднаних логікою відповідного алгоритму) участі громадян у визначенні та вирішенні їхніх проблем та адвокації інтересів у громаді.</p> <p>Ідея залучення громадян полягає в тому, щоб усі громадяни, незалежно від статі, національності, стану здоров'я тощо, мали певні повноваження щодо рішень, які впливають на їхнє життя.</p> <p>Хоча терміни «залучення» та «участь» часто використовуються як взаємозамінні, насправді вони не є тотожними, адже між ними є дуже важлива відмінність. Вона полягає у ролі, яку</p>	<p>Громадська участь – це система дій, методів, інструментів та механізмів участі громадян у визначенні та вирішенні їхніх проблем та адвокації інтересів у громаді.</p> <p>Ідея залучення громадян полягає в тому, щоб усі громадяни, незалежно від статі, національності, стану здоров'я тощо, мали певні повноваження щодо рішень, які впливають на їхнє життя.</p> <p>Хоча терміни «залучення» та «участь» часто використовуються як взаємозамінні, насправді вони не є тотожними, адже між ними є дуже важлива</p>

		<p>відіграють громадяни в цих процесах.</p> <p>Якщо при залученні громадянам пропонують активно долучитися до ініціатив органів місцевої влади, то ініціатива при процесі участі може надходити лише від громадян.</p> <p>Звичайно, залучення та участь громадян мають одну й ту ж саму мету - покращення рівня державних послуг та розробки більш орієнтованих на реальні проблеми громадян політик. Проте ініційовані вони різними учасниками процесу.</p> <p>Залучення громадян є ініціативою згори донизу й ініціюється органом місцевого самоврядування (ОМС). Представники ОМС запрошують громадян долучитися до процесу обговорення, оцінки нових політик та проектів, які були розроблені ОМС.</p> <p>Участь громадян є низовою ініціативою, побудованою знизу догори.</p>	<p>відмінність. Вона полягає у ролі, яку відіграють громадяни в цих процесах.</p> <p>Звичайно, залучення та участь громадян мають одну й ту ж саму мету - покращення рівня державних послуг та розробки більш орієнтованих на реальні проблеми громадян політик. Проте ініційовані вони різними учасниками процесу.</p> <p>Залучення громадян є ініціативою згори донизу й ініціюється органом місцевого самоврядування (ОМС). Представники ОМС запрошують громадян долучитися до процесу обговорення, оцінки нових політик та проектів, які були розроблені ОМС.</p> <p>Участь громадян є низовою ініціативою, побудованою знизу догори.</p>
2.	<p>Нормативно-правове регулювання залучення громадян. Міжнародні нормативно-правові акти.</p>	<p>Які нормативно-правові акти регулюють залучення громадян? Відповідно до Конституції України міжнародні договори, які ратифікувала Верховна Рада України, є невіддільною частиною українського законодавства.</p> <p><u>Ознайомимось з основними з них:</u></p> <p>1. Міжнародний пакт ООН про громадянські і політичні права ратифікований 19 жовтня 1973. Стаття 25 Пакту проголошує: «Кожний громадянин повинен мати без будь-якої дискримінації, згаданої в статті 2, і без необґрунтованих обмежень право і можливість:</p> <p>а) брати участь у веденні державних справ як безпосередньо, так і за посередництвом вільно обраних представників;</p> <p>б) голосувати і бути обраним на справжніх періодичних виборах, які проводяться на основі загального і рівного виборчого права при таємному голосуванні і забезпечують</p>	<p>Які нормативно-правові акти регулюють залучення громадян? Відповідно до Конституції України міжнародні договори, які ратифікувала Верховна Рада України, є невіддільною частиною українського законодавства.</p> <p>Основні з них:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Міжнародний пакт ООН про громадянські і політичні права ратифікований 19 жовтня 1973. • Базовим актом, який визначає засади місцевого самоврядування, є Європейська хартія місцевого самоврядування, яку Верховна Рада України ратифікувала 15 липня 1997 року, створивши тим самим правові передумови для запровадження в Україні європейських принципів організації публічної

	<p>свободу волевиявлення виборців; в) допускатися в своїй країні на загальних умовах рівності до державної служби».</p> <p>2. Базовим актом, який визначає засади місцевого самоврядування, є Європейська хартія місцевого самоврядування, яку Верховна Рада України ратифікувала 15 липня 1997 року, створивши тим самим правові передумови для запровадження в Україні європейських принципів організації публічної влади.</p> <p>Відповідно до статті 3 Європейської хартії:</p> <p>1. Місцеве самоврядування означає право і спроможність органів місцевого самоврядування, в межах закону, здійснювати регулювання і управління суттєвою часткою державних справ, які належать до їхньої компетенції, в інтересах місцевого населення.</p> <p>2. Це право здійснюється радами або зборами, члени яких вільно обираються таємним голосуванням на основі прямого, рівного, загального виборчого права і які можуть мати підзвітні їм виконавчі органи.</p> <p>Друга частина цієї статті наголошує на можливості використання для вирішення місцевих проблем різних форм безпосередньої демократії.</p> <p>3. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля, яку було ратифіковано 6 липня 1999 року.</p> <p>Тим самим Україна взяла на себе зобов'язання забезпечити на національному рівні участь громадськості у:</p> <ul style="list-style-type: none"> • прийнятті рішень щодо конкретних видів діяльності (стаття 6 Конвенції); • питаннях розробки планів, програм і політичних документів, пов'язаних із навколишнім середовищем (стаття 7 Конвенції); • підготовці нормативних актів виконавчої влади і/або 	<p>влади.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля, яку було ратифіковано 6 липня 1999 року. <p>Детальніше читайте на сайті: _____</p>
--	--	--

		загальнообов'язкових юридичних актів (стаття 8 Конвенції). При цьому в Конвенції (частина 4 статті 6) наголошується, що «Кожна із Сторін забезпечує участь громадськості вже на ранньому етапі, коли відкриті всі можливості для розгляду різних варіантів, і коли участь громадськості може бути найбільш ефективною».	
3 та 4 (2 пости)	Нормативно-правове регулювання залучення/участі громадян. Національне законодавство України.	<p>У Конституції України, а саме у статті 5, зазначено: «Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування».</p> <p>Стаття 36 Конституції гарантує громадянам України право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації, участі у професійних спілках.</p> <p>Стаття 38 Конституції розкриває окремі форми участі громадян в управлінні державними справами, серед яких: участь у всеукраїнському та місцевому референдумах, можливість вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та місцевого самоврядування, рівне право доступу до державної служби, а також до служби в органах місцевого самоврядування.</p> <p>Стаття 40 Конституції надає громадянам України право звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів.</p> <p>Стаття 69 Конституції передбачає, що, крім виборів та референдумів, можуть існувати ще й інші форми безпосередньої демократії, через які здійснюється волевиявлення.</p> <p>У статті 140 Конституції йдеться, що територіальна громада має право на здійснення самоврядування як опосередковано (через місцеві ради та делеговані їм від громади</p>	<p>У Конституції України, а саме у статті 5, зазначено: «Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування».</p> <p>Саме Конституція України та ряд нормативно-правових актів регулюють питання залучення та участі громадян у місцевому самоврядування.</p> <p>Стаття 36 Конституції гарантує громадянам України право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації, участі у професійних спілках.</p> <p>Стаття 38 Конституції розкриває окремі форми участі громадян в управлінні державними справами.</p> <p>Стаття 40 Конституції надає громадянам України право звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів.</p> <p>Стаття 69 Конституції передбачає, що, крім виборів та референдумів, можуть існувати ще й інші форми безпосередньої демократії, через які здійснюється волевиявлення.</p> <p>У статті 140 Конституції йдеться, що територіальна громада має право на здійснення самоврядування як</p>

		<p>повноваження), так і безпосередньо. Останнє означає, що участь у самоврядуванні мешканці мають право брати і самотійно, без посередництва місцевих депутатів. Цією ж статтею громадянам надається право на утворення органів самоорганізації населення (будинкових, вуличних, квартальних та інших).</p> <p>Стаття 143 Конституції закріплює право мешканців територіальних громад управляти розвитком громади. А значить – брати участь у розподілі коштів місцевого бюджету на реалізацію цільових програм, залучатися до розробки цих програм та стратегій розвитку громади. Також визначається право громадян проводити місцевий референдум, управляти майном громади, брати участь в управлінні місцевим бюджетом і контролювати його виконання, вирішувати актуальні місцеві проблеми. Робити вони це можуть як безпосередньо (своїми силами), так і через органи самоврядування громади (опосередковано).</p> <p>Отже, залучення громадян до місцевого самоврядування передбачає не просто інформування громадськості про наміри влади, але і врахування побажань населення та врахування, реалізацію ініціатив, які надходять від мешканців.</p> <p>Нормативно правова-база для громадської участі в місцевому самоврядуванні</p> <ul style="list-style-type: none"> - ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні»; - ЗУ «Про органи самоорганізації населення»; - ЗУ «Про статус депутатів місцевих рад»; - ЗУ «Про звернення громадян»; - ЗУ «Про доступ до публічної інформації»; - Постанова ВРУ «Про затвердження Положення про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні»; - Постанова КМУ «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики»; 	<p>опосередковано (через місцеві ради та делеговані їм від громади повноваження), так і безпосередньо.</p> <p>Стаття 143 Конституції закріплює право мешканців територіальних громад управляти розвитком громади.</p> <p>Отже, залучення громадян до місцевого самоврядування передбачає не просто інформування громадськості про наміри влади, але і врахування побажань населення та врахування, реалізацію ініціатив, які надходять від мешканців.</p> <p>Детальніше означитись з законодавством у цій сфері можна за посиланням: _____</p>
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - Постанова КМУ «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади»; - Нормативно-правові акти органів місцевого самоврядування (статути територіальних громад, Положення про громадську участь тощо). <p>Радимо ознайомитися з вищезазначеними нормативно-правовими актами.</p>	
5, 6, 7 (3 пости)	<p>Чи є комплексний документ, програма щодо залучення громадян до процесів прийняття рішень? Яке бачення та сподівання держави щодо цього питання.</p> <p>Інформування про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки та необхідністю ознайомитися з</p>	<p>Указом Президента України від 27 вересня 2021 року № 487/2021 затверджено Національну стратегію розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки.</p> <p>Національна стратегія розвитку громадянського суспільства на 2021-2026 роки (далі — Стратегія) спрямована на визначення комплексу взаємопов'язаних стратегічних завдань діяльності держави у сфері сприяння розвитку громадянського суспільства до 2026 року.</p> <p>В основі діяльності держави у сфері сприяння розвитку громадянського суспільства є повага до його автономії. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, уникаючи втручання у формування та діяльність інститутів громадянського суспільства, повинні створювати сприятливі умови для розвитку громадських ініціатив, використовувати прозорі механізми підтримки діяльності інститутів громадянського суспільства та впроваджувати інструменти громадської участі у прийнятті та реалізації владних рішень.</p> <p>Діяльність держави в зазначеній сфері має ґрунтуватися на підході «жодних рішень для громадянського суспільства без громадянського суспільства» та співпраці органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інститутів</p>	<p><u>Пост №5</u></p> <p>Національна стратегія розвитку громадянського суспільства на 2021-2026 роки є основним документом, який визначає стратегічні завдання діяльності держави у сприянні розвитку громадянського суспільства.</p> <p>Стратегія затверджена Указом Президента України від 27 вересня 2021 року № 487/2021.</p> <p>Втілення Стратегії сприятиме посиленню громадського сектору в Україні. Ознайомитися з документом можна за посиланням: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#Text</p> <p>Рекомендуємо звернути увагу на цей стратегічний документ.</p> <p><u>Пост №6</u></p> <p>Національна Стратегія розвитку громадянського суспільства – це узагальнене бачення і план дій,</p>

	<p>нею.</p>	<p>громадянського суспільства на всіх етапах: проведення аналізу стану реалізації державної політики у відповідній сфері та визначення тенденцій, виокремлення проблем, вироблення варіантів їх розв'язання, розроблення проектів рішень, їх імплементації та моніторингу реалізації, оцінювання результативності.</p> <p><u>В основу Стратегії покладено бачення ролі та значення громадянського суспільства та принципів його взаємодії з державою, що ґрунтується на міжнародних нормах та стандартах, закріплених, зокрема, у таких документах, як:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Конвенція про свободу асоціації та захист права на організацію № 87 1948 року; • Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року; • Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції; • Конвенція про права осіб з інвалідністю; • Рекомендація CM/REC(2007)14 Комітету Міністрів Ради Європи щодо правового статусу неурядових організацій в Європі 2007 року; • Конвенція Ради Європи про доступ до офіційних документів 2009 року; • Кодекс кращих практик участі громадськості у процесі прийняття рішень, ухвалений Конференцією міжнародних неурядових організацій Ради Європи 2009 року (переглянутий 2019 року); • Резолюції Ради Генеральної Асамблеї ООН з прав людини A/HRC/RES/24/21 «Простір громадянського суспільства: створення та підтримка в законодавстві та на практиці безпечного й сприятливого середовища» 2013 року, A/HRC/RES/27/31 «Простір громадянського суспільства» 2014 року та настанова ООН «Захист та підтримка громадського простору» 2020 року; • Спільні рекомендації Венеціанської комісії та Бюро 	<p>метою якої є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створення сприятливих умов для розвитку громадської ініціативи та самоорганізації, • формування та діяльності інститутів громадянського суспільства формування та діяльності інститутів громадянського суспільства, • налагодження взаємодії між громадянами, інститутами та органами державної влади, органами місцевого самоврядування, зокрема для реалізації та захисту прав і свобод людини та громадянина, • задоволення суспільних інтересів, забезпечення громадської участі у прийнятті та реалізації владних рішень. <p>Стратегія базується на 6 основних принципах:</p> <p>самоврядності громадянського суспільства — органи державної влади, органи місцевого самоврядування (ОМС) поважають право громадян на самоорганізацію, утворення та участь у діяльності інститутів громадянського суспільства. Інститути громадянського суспільства вільні у визначенні своїх цілей, прийнятті рішень та провадженні діяльності</p> <p>рівності можливостей — органи державної влади, ОМС створюють рівні можливості для реалізації громадянських прав незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак</p> <p>участі та інклюзивності — рішення, що стосуються питань реалізації Стратегії, приймаються</p>
--	-------------	--	--

	<p>демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ з питань свободи об'єднань 2014 року;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Резолюція Генеральної Асамблеї ООН A/RES/70/1 «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» 2015 року; • Рекомендації щодо сприяння більш ефективній участі об'єднань громадян у процесах прийняття державних рішень від учасників Форуму громадянського суспільства для презентації на додатковій нараді ОБСЄ з питань людського виміру 2015 року; • Керівні принципи щодо громадської участі у процесі прийняття політичних рішень, прийняті Комітетом Міністрів Ради Європи 2017 року; • Рекомендація CM/Rec(2018)11 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо необхідності посилення захисту і сприяння простору для громадянського суспільства в Європі 2018 року; • Рекомендація CM/Rec(2018)4 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо участі громадян у місцевому публічному житті 2018 року. <p>Також Стратегія спрямована на забезпечення виконання зобов'язань щодо взаємодії органів державної влади з інститутами громадянського суспільства, визначених в Угоді про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншої сторони.</p> <p>Правові засади державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства закладені в Конституції України, законах України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», «Про місцеве самоврядування в Україні», а також законах України, що визначають правовий статус та засади діяльності інститутів громадянського суспільства, а саме в законах України «Про громадські об'єднання», «Про благодійну діяльність та благодійні організації», «Про професійні спілки, їх</p>	<p>відповідними органами за результатами вивчення інтересів та потреб громадян, територіальних громад, інститутів громадянського суспільства, зокрема через проведення публічних консультацій</p> <p>партнерства — органи державної влади, ОМС, інститути громадянського суспільства та бізнес використовують можливості співпраці для реалізації Стратегії, досягнення позитивних змін у суспільстві та створення публічного блага</p> <p>прозорості та підзвітності — інформація про реалізацію Стратегії є відкритою для громадськості та оприлюднюється на офіційних вебсайтах органів державної влади, органів місцевого самоврядування</p> <p>взаємної відповідальності всіх суб'єктів реалізації Стратегії — органи державної влади, органи місцевого самоврядування та інститути громадянського суспільства, що долучаються до реалізації Стратегії, у межах своїх повноважень, можливостей та ресурсів докладають необхідних зусиль для ефективного виконання завдань Стратегії.</p> <p><u>Пост №7</u> У Національна Стратегія розвитку громадянського суспільства визначено 4 основних стратегічні напрямки, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Забезпечення ефективних процедур громадської участі у формуванні та реалізації державної політики на національному та регіональному рівнях, вирішенні питань місцевого значення. 2. Створення сприятливих умов для формування та інституційного розвитку інститутів громадянського суспільства.
--	--	---

	<p>права та гарантії діяльності», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності», «Про свободу совісті та релігійні організації», «Про професійних творчих працівників та творчі спілки», «Про органи самоорганізації населення» та інших.</p> <p>Окремі завдання, пов'язані з розвитком громадянського суспільства, відображені, зокрема, в Національній стратегії у сфері прав людини, затвердженій Указом Президента України 24 березня 2021 року № 119, Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року № 695, Концепції розвитку громадянської освіти в Україні, схваленій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2018 року № 710-р.</p> <p>Національна стратегія розвитку громадянського суспільства на 2021-2026 роки (далі — Стратегія) спрямована на визначення комплексу взаємопов'язаних стратегічних завдань діяльності держави у сфері сприяння розвитку громадянського суспільства до 2026 року.</p> <p>Метою реалізації Стратегії є створення сприятливих умов для розвитку громадської ініціативи та самоорганізації, формування та діяльності інститутів громадянського суспільства, налагодження взаємодії між громадянами, згаданими інститутами та органами державної влади, органами місцевого самоврядування, зокрема для реалізації та захисту прав і свобод людини та громадянина, задоволення суспільних інтересів, забезпечення громадської участі у прийнятті та реалізації владних рішень.</p> <p><u>Стратегія базується на таких 6 принципах:</u></p> <p>самоврядності громадянського суспільства — органи державної влади, органи місцевого самоврядування</p>	<p>3. Стимулювання участі інститутів громадянського суспільства в соціально-економічному розвитку України.</p> <p>4. Створення сприятливих умов для міжсекторальної співпраці.</p> <p>Ознайомитися з документом можна за посиланням: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#Text Детальніше про цей комплексний документ читайте на нашому сайті за посиланням _____</p>
--	--	---

		<p>поважають право громадян на самоорганізацію, утворення та участь у діяльності інститутів громадянського суспільства. Інститути громадянського суспільства вільні у визначенні своїх цілей, прийнятті рішень, провадженні діяльності, за винятком обмежень, установлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей;</p> <p>рівності можливостей — органи державної влади, органи місцевого самоврядування створюють рівні можливості для реалізації громадянських прав незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак;</p> <p>участі та інклюзивності — рішення, що стосуються питань реалізації Стратегії, приймаються відповідними органами за результатами вивчення інтересів та потреб громадян, територіальних громад, інститутів громадянського суспільства, зокрема через проведення публічних консультацій. При цьому створюються умови для рівноправної громадської участі, вживаються заходи для подолання перешкод для представлення інтересів тієї чи іншої суспільної групи;</p> <p>партнерства — органи державної влади, органи місцевого самоврядування, інститути громадянського суспільства та бізнес використовують можливості співпраці для реалізації Стратегії, досягнення позитивних змін у суспільстві та створення публічного блага;</p> <p>прозорості та підзвітності — інформація про реалізацію Стратегії є відкритою для громадськості та оприлюднюється на офіційних вебсайтах органів державної влади, органів місцевого самоврядування. Відповідна інформація дає можливість громадянам, інститутам громадянського суспільства, міжнародним організаціям, науковим установам,</p>	
--	--	--	--

		<p>експертам брати участь у моніторингу та оцінці результатів реалізації Стратегії, надавати пропозиції щодо удосконалення відповідної роботи;</p> <p>взаємної відповідальності всіх суб'єктів реалізації Стратегії — органи державної влади, органи місцевого самоврядування та інститути громадянського суспільства, що долучаються до реалізації Стратегії, у межах своїх повноважень, можливостей та ресурсів докладають необхідних зусиль для ефективного виконання завдань Стратегії.</p> <p>У документі визначено 4 основних стратегічні напрямки, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Забезпечення ефективних процедур громадської участі у формуванні та реалізації державної політики на національному та регіональному рівнях, вирішенні питань місцевого значення. 2. Створення сприятливих умов для формування та інституційного розвитку інститутів громадянського суспільства. 3. Стимулювання участі інститутів громадянського суспільства в соціально-економічному розвитку України. 4. Створення сприятливих умов для міжсекторальної співпраці. <p>Втілення Стратегії сприятиме посиленню громадського сектору в Україні. Ознайомитися з документом можна за посиланням: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#Text</p>	
8.	Хто може брати участь у процесі прийняття рішень в громаді?	<p>Хто може брати участь у процесі прийняття рішень у громаді?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Фізичні особи.</u> Варто зазначити, що до прийняття участі у процесі прийняття рішень у громаді можуть бути залучені як постійні мешканці громади, так і тимчасові (внутрішньо переміщені особи). 	<p>Хто може брати участь у процесі прийняття рішень у громаді?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. фізичні особи – мешканці громади: як постійні, так і тимчасові 2. ініціативні групи/об'єднання громадян без статуту юридичної особи

		<p>Щодо ВПО варто зазначити, що створення в громадах консультативних та консультативно-дорадчих органів (КДО) з питань ВПО та з метою залучення ВПО до процесу прийняття рішень місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування прямо передбачено Стратегією державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2023 року № 312-р.</p> <p>Отже, долучатися до процесів прийняття рішень у громаді може:</p> <ul style="list-style-type: none"> - молодь; - люди середнього віку (зокрема ВПО, особи з інвалідністю, маломобільні групи населення, представники національних меншин тощо); - люди старшого віку / люди третього віку (зокрема ВПО, особи з інвалідністю, маломобільні групи населення, представники національних меншин тощо). <p>2. <u>Ініціативні групи / об'єднання громадян без статусу юридичної особи.</u></p> <p>3. <u>Юридичні особи</u> (громадські об'єднання, органи самоорганізації населення, які набули статусу юридичної особи, профспілки тощо).</p> <p>Будь-яка дискримінація щодо допуску до процесів прийняття рішень зазначених суб'єктів є незаконною.</p> <p>Маєш право! Будь видимим, будь почутим — долучайся!</p>	<p>3. юридичні особи – громадські об'єднання, органи самоорганізації населення, які набули статусу юридичної особи, профспілки тощо.</p> <p><u>Чи можуть внутрішньо переміщені особи (ВПО) брати участь у процесі прийняття рішень в приймаючій громаді?</u> Спойлер: так, можуть.</p> <p>Щодо ВПО варто зазначити, що створення в громадах консультативних та консультативно-дорадчих органів (КДО) з питань ВПО та з метою залучення ВПО до процесу прийняття рішень місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування прямо передбачено Стратегією державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2023 року № 312-р.</p> <p>Детальніше читайте на нашому сайті за посиланням: _____</p> <p>Маєш право! Будь видимим, будь почутим — долучайся!</p>
9.	Які форми участі існують?	<p><u>Основні форми громадської участі в місцевому самоврядуванні:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - дорадчі / консультативно-дорадчі органи (КДО); - громадські слухання; 	<p><u>Чи знаєш ти основні форми громадської участі?</u></p> <p>До них відносяться наступні: - дорадчі / консультативно-дорадчі органи (КДО)</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - громадські обговорення; - звернення громадян; - громадські ініціативи; - громадська експертиза; - місцевий референдум; - консультації з громадськістю; - органи самоорганізації населення; - збори громадян за місцем проживання; - участь в управлінні місцевим бюджетом; - доручення депутату; - відкликання депутата; - дострокове припинення повноважень голови громади; - створення петицій. <p>Форми участі передбачають залучення громадян до процесу управління громадою, а головне — вони закріплюються законодавчо, механізми та процедури їх реалізації чітко визначені, а результати мають правові наслідки. У разі ефективної взаємодії громадськості з місцевою владою результати закріплюються в офіційних рішеннях місцевих рад та інших документах і реалізуються на практиці. А якщо влада перешкоджає громадськості реалізувати права на участь у місцевому управлінні у визначених формах, має передбачатися відповідальність представників влади.</p> <p>Зазначені форми громадської участі можуть реалізовуватися в різних сферах управлінської діяльності місцевої влади: від розробки та реалізації місцевих стратегій розвитку та цільових програм до управління місцевим бюджетом, соціальною політикою, в галузях житлово-комунального господарства, освіти, медицини, природоохоронної діяльності тощо.</p> <p>Будь видимим, будь почутим — долучайся до формування місцевої політики!</p>	<ul style="list-style-type: none"> - громадські слухання - громадські обговорення - звернення громадян - громадські ініціативи - громадська експертиза - місцевий референдум - консультації з громадськістю - органи самоорганізації населення - збори громадян за місцем проживання - участь в управлінні місцевим бюджетом - доручення депутату - відкликання депутата - дострокове припинення повноважень голови громади - створення петицій <p>Зазвичай, у громадах використовуються лише окремі форми участі, а про більшість з перелічених вище громадськість не знає та, відповідно, не використовує.</p> <p>Зміни це! Будь видимим, будь почутим — долучайся до формування місцевої політики!</p>
			Пост №10

<p>10,11,12 (3 пости)</p>	<p>Консультативно-дорадчий орган (КДО)</p>	<p>Консультативно-дорадчий орган (КДО) — це колегіальна установа або орган, який створений при органі влади на постійній чи тимчасовій основі з метою забезпечення участі громадян в управлінні справами через проведення консультацій із громадськістю, попереднього обговорення питань, віднесених до компетенції органу публічної влади та здійснення громадського контролю за його діяльністю.</p> <p>Правовою основою утворення та діяльності таких органів є Конституція України, закони та інші нормативно-правові акти. Статус консультативно-дорадчого органу, повноваження, основні напрями і форми діяльності визначаються положенням про конкретний орган, яке прийнято ОМС громади.</p> <p>КДО може мати різні назви (залежно від сфери, складу, функцій). Наприклад, Громадська рада, Молодіжна рада, Рада ВПО, Поважна рада, Рада учасників АТО/ООС тощо). Консультативно-дорадчі органи є дієвим інструментом врахування голосу та побудови демократії. Участь мешканців у КДО є обов'язковим елементом розвитку громад. Цей важливий аспект взаємодії відкриває двері до ефективного прийняття рішень та сприяє активному залученню громадськості у формуванні стратегій та програм для місцевого розвитку.</p> <p>Участь у консультативно-дорадчих органах дозволяє мешканцям висловлювати свої думки та робити важливий внесок у процеси прийняття рішень, сприяючи вбудованій демократії. Ця співпраця формує систему, де громада взаємодіє із владою та іншими зацікавленими сторонами, зміцнюючи взаєморозуміння. Такий підхід є ключовим для успішного вирішення різноманітних проблем та викликів, що стоять перед громадою, а також забезпечує врахування думки представників різних суспільних верств населення.</p>	<p>Що таке консультативно-дорадчий орган? (скорочено – КДО). КДО — це колегіальна установа або орган, який створений при органі влади на постійній чи тимчасовій основі з метою забезпечення участі громадян в управлінні справами через проведення консультацій із громадськістю, попереднього обговорення питань, віднесених до компетенції органу публічної влади та здійснення громадського контролю за його діяльністю.</p> <p>КДО може мати різні назви залежно від сфери, складу, функцій. Наприклад, Громадська рада, Молодіжна рада, Рада ВПО, Поважна рада, Рада учасників АТО/ООС тощо.</p> <p>Участь мешканців у КДО є надважливим елементом розвитку громад. Вона дозволяє мешканцям висловлювати свої думки та робити внесок у процеси прийняття рішень, сприяючи вбудованій демократії.</p> <p>Якщо у громаді вже утворений КДО, подай заявку із зазначенням бажання долучитися як член або експерт. Це дасть змогу впливати на формування місцевої політики.</p> <p>Якщо КДО не утворено, ініціюй його створення перед органом місцевого самоврядування. Яким чином це зробити розкриємо в наступних публікаціях. Підпишись на оновлення, щоб не пропустити інформацію.</p> <p>Більше про консультативно-дорадчі органи на сайті _____.</p> <p><u>Пост №11</u></p>
-------------------------------	--	---	--

Як дізнатися, чи утворено у вашій громаді КДО?

1. Перевірити інформацію на офіційних ресурсах ОМС / громади (офіційний сайт, офіційні групи в соціальних мережах), а також на інформаційних стендах ОМС.

НА ЩО ЗВЕРНУТИ УВАГУ, ЩОБ ПРИШВИДЧИТИ ПОШУК:

1. Окремі сайти можуть містити окремі вкладки (підвкладки) в своїй структурі, мати рубрику/категорію щодо цього питання. А отже шукаємо вкладки «громадськості», «участь громадськості», «співпраця з мешканцями», «для мешканців громади», «консультативно-дорадчі органи», «КДО» тощо. Як правило, інформація, що нас цікавить знаходиться в таких вкладках.

2. Також можемо використати пошук за «ключовими словами», на офіційному сайті використовуємо інструмент «пошук» в якому вводимо вищезазначені словосполучення, також пробуємо варіанти назв найпоширеніших КДО (Молодіжна рада, Громадська рада, Рада ВПО).

3. Інколи інформацію про створення КДО можемо знайти у блоці «документи», «прийняті рішення», «для ознайомлення».

2. Звернутися з питанням на особистому прийомі у представника ОМС, через форму «питання / відповіді» на офіційному сайті ОМС.

3. Звернутися до ОМС зі зверненням або із запитом щодо доступу до публічної інформації щодо факту наявності існуючого (існуючих) КДО в громаді.

ЗВЕРТАЄМО ВАШУ УВАГУ: доволі часто в громаді утворено кілька КДО, тому доцільно у зверненні/запиті ставити питання щодо надання інформації стосовно всіх КДО, які утворені в громаді.

Як дізнатися чи у вашій громаді є КДО?

1. Ця інформація є публічною та відкритою, а отже спосіб №1 - перевірити інформацію на офіційних ресурсах ОМС/ громади - сайт, групи в соціальних мережах, а також на інформаційних стендах ОМС.
2. Спосіб №2 – звернутися з питанням на особистому прийомі у представника ОМС або через форму «питання/відповіді» на офіційному сайті ОМС.
3. Звернутися до ОМС зі зверненням або із запитом щодо доступу до публічної інформації щодо факту наявності існуючого (існуючих) КДО в громаді.

Обираючи між такими інструментами як особисте звернення та запит на доступ до публічної інформації (інформаційний запит) рекомендуємо обрати останній та звертатися до представників органів влади у порядку, визначеному Законом України «Про доступ до публічної інформації», оскільки в цьому випадку загальний строк для надання відповіді на ваш запит представником ОМС складатиме 5 робочих днів з дати отримання, а у випадку просто звернення загальний строк надання відповіді становить 30 днів.

Детальніше за посиланням: _____

Пост №12

Рекомендації щодо використання запиту на доступ до публічної інформації (інформаційний запит)

Інформаційний запит подається в довільній формі, проте має містити такі реквізити згідно з вимогами Закону України «Про доступ до публічної інформації»:
1) ім'я (найменування) запитувача, поштову адресу або адресу електронної пошти, а також номер засобу зв'язку, якщо такий є;

		<p>РЕКОМЕНДАЦІЯ: Рекомендуємо обрати третій спосіб, тому що дуже часто на офіційних сайтах відсутня повна та достатня інформація.</p> <p>Обираючи між такими інструментами як особисте звернення та запит на доступ до публічної інформації (інформаційний запит) рекомендуємо обрати останній та звертатися до представників органів влади у порядку, визначеному Законом України «Про доступ до публічної інформації», оскільки в цьому випадку загальний строк для надання відповіді на ваш запит представником ОМС складатиме 5 робочих днів з дати отримання, а у випадку просто звернення загальний строк надання відповіді становить 30 днів.</p> <p>Щодо правил оформлення запиту на інформацію варто дотримуватися вимог, які встановлені статтею 19 Закону України «Про доступ до публічної інформації».</p> <p>Законодавцем встановлено, що запит на інформацію може бути індивідуальним або колективним. Запити можуть подаватися в усній, письмовій чи іншій формі (поштою, факсом, телефоном, електронною поштою) на вибір запитувача.</p> <p>РЕКОМЕНДАЦІЯ: Обрати письмову форму (для наявності доказу відправлення, що відсутній при простому усному зверненні, та направити запит електронною поштою (для економії ресурсів та пришвидшення отримання вашого запиту ОМС).</p> <p>Формуйте запит просто та чітко. Одна із заporук своєчасного отримання інформації — належно сформований запит. Що простіше він оформлений, то більше шансів швидко отримати інформацію. Більшість розпорядників публічної інформації стикаються з проблемою інформаційно обтяженого запиту, зі змісту якого неможливо визначити, який</p>	<p>2) загальний опис інформації або вид, назву, реквізити чи зміст документа, щодо якого зроблено запит, якщо запитувачу це відомо; 3) підпис і дату за умови подання запиту в письмовій формі.</p> <p>Законодавцем встановлено, що запит на інформацію може бути індивідуальним або колективним. Запити можуть подаватися в усній, письмовій чи іншій формі (поштою, телефоном, електронною поштою) на вибір запитувача.</p> <p>! Рекомендуємо обрати письмову форму для наявності доказу відправлення, що відсутній при усному зверненні, та направити запит електронною поштою для економії ресурсів та пришвидшення отримання вашого запиту ОМС.</p> <p>Детальніше читайте за посиланням: _____</p>
--	--	---	---

		<p>саме документ людина запитує.</p> <p>А отже, запит не повинен містити зайвої інформації, такої як:</p> <ul style="list-style-type: none"> • передумови написання запиту; • як цей документ стосується безпосередньо вас; • для яких цілей ви його запитуєте; • новели запитуваного документу. <p>Інформаційний запит подається в довільній формі, проте має містити такі реквізити згідно з вимогами Закону України «Про доступ до публічної інформації»:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ім'я (найменування) запитувача, поштову адресу або адресу електронної пошти, а також номер засобу зв'язку, якщо такий є; 2) загальний опис інформації або вид, назву, реквізити чи зміст документа, щодо якого зроблено запит, якщо запитувачу це відомо; 3) підпис і дату за умови подання запиту в письмовій формі. <p>З метою спрощення процедури оформлення письмових запитів на інформацію особа може подавати запит через заповнення відповідних форм запитів на інформацію, які можна отримати в розпорядника інформації та на офіційному вебсайті відповідного розпорядника. Зазначені форми мають містити стислу інструкцію щодо процедури подання запиту на інформацію, її отримання тощо.</p> <p>У разі, якщо з поважних причин (інвалідність, обмежені фізичні можливості тощо) особа не може подати письмовий запит, його має оформити відповідальна особа з питань доступу до публічної інформації, обов'язково зазначивши в запиті своє ім'я, контактний телефон, та надати копію запиту особі, яка його подала.</p> <p>Якщо КДО утворений у громаді, то, відповідно, можна подати заяву із зазначенням бажання долучитися до КДО як член або експерт.</p>	
--	--	--	--

13	<p>Якщо КДО не утворений у громаді, чи можна ініціювати його створення та в який спосіб?</p>	<p>КОРОТКА ВІДПОВІДЬ: Так, можна ініціювати створення КДО в громаді.</p> <p>Розглянемо дорожню карту створення такого КДО, як Молодіжна рада (алгоритм можна застосувати і для створення інших КДО).</p> <p>1. Формування ініціативної групи. Ініціативна група — це саме ті люди, які проявили бажання створити КДО в громаді — Молодіжну раду.</p> <p>Ініціативна група може складатися з молоді, яка виявила бажання взяти участь у створенні КДО, представників різних організацій, які підтримують ідею створення такого органу, активних мешканців громади.</p> <p>До складу ініціативної групи може входити будь-хто зацікавлений у створенні Молодіжної ради. Не повинно бути обмежень (дискримінації) за віком, статтю, станом здоров'я чи певними іншими соціальними показниками.</p> <p>Ініціативна група на цьому етапі може звернутися до ОМС із пропозицією / ініціативою щодо створення КДО та надалі здійснювати спільну роботу щодо напрацювання необхідних документів.</p> <p>Ініціативна група зазвичай займається підготовкою до заснування Молодіжної ради, залучає до цього процесу інших молодих людей та проводить збори, на яких обговорюються питання, що стосуються створення Молодіжної ради.</p> <p>Рекомендуємо розробити положення про ініціативну групу або регламент — документ, в якому зазначено, як працює ініціативна група, хто туди входить, які питання обговорюються та як приймаються рішення. Зазвичай ініціативна група діє до першого засідання</p>	<p>Якщо в громаді немає КДО, як ініціювати його створення?</p> <p>Розглянемо дорожню карту створення такого КДО, як Молодіжна рада (алгоритм можна застосувати і для створення інших КДО).</p> <p>1. Формування ініціативної групи та комунікація з органом місцевого самоврядування. Ініціативна група — це саме ті люди, які проявили бажання створити КДО в громаді — Молодіжну раду. До складу ініціативної групи може входити будь-хто зацікавлений у створенні Молодіжної ради. Не повинно бути обмежень (дискримінації) за віком, статтю, станом здоров'я чи іншими соціальними показниками.</p> <p>2. Проведення зустрічей, розробка документів для супроводу і створення КДО — рішення про створення Молодіжної ради в громаді та напрацювання Положення про Молодіжну раду (цей документ буде регламентувати діяльність КДО).</p> <p>3. Винесення підготовлених документів (рішення про створення КДО та Положення про КДО) на сесію (для затвердження).</p> <p>4. Робота із набору кандидатів у члени новоствореного КДО.</p> <p>5. Проведення установчих зборів.</p> <p>6. Вітаємо вас! КДО створено. Створити КДО — просто! Ініціюйте створення КДО в громаді для розбудови довіри між владою та громадою. Детальніше читайте за посиланням: _____</p>
----	--	---	---

		<p>молодіжної ради в громаді.</p> <p>2. Головною формою роботи ініціативної групи є засідання (або збори). Основна мета на цьому етапі — це розробка документів для супроводу і створення КДО — рішення про створення Молодіжної ради в громаді та напрацювання Положення про Молодіжну раду (цей документ буде регламентувати діяльність КДО). Рішення про створення Молодіжної ради в громаді є дуже важливим документом, який дає офіційний початок створенню консультативно-дорадчого органу в громаді й засвідчує те, що цей орган працює.</p> <p>3. Винесення підготовлених документів (рішення про створення КДО та Положення про КДО) на сесію (для затвердження).</p> <p>4. Після того як сесія прийняла рішення про створення Молодіжної ради в громаді, необхідно розпочати роботу із набору кандидатів у члени новоствореного КДО.</p> <p>5. Провести установчі збори.</p> <p>6. Вітаємо вас! КДО створено.</p> <p>P. S. Зазначений алгоритм можна використовувати і для створення інших КДО в громаді.</p> <p>Створити КДО — просто! Ініціюйте створення КДО в громаді для розбудови довіри між владою та громадою.</p>	
14,15 (2 поста)	Молодіжна ради, що це за КДО взагалі та	Що таке Молодіжна рада?	Пост №14 Що таке Молодіжна рада?

<p>навіщо створювати.</p>	<p>Молодіжна рада — це консультативно-дорадчий орган, який утворюється при органах місцевого самоврядування із представників молоді для консультування, розробки та реалізації молодіжної політики на місцях.</p> <p>Молодіжна рада — це інструмент молодіжного голосу та врахування думки представників молоді громади, який дає можливість почути молодих людей щодо їхніх потреб та врахування їх під час формування місцевої політики.</p> <p>Що громаді дає наявність такого КДО, як Молодіжна рада?</p> <ul style="list-style-type: none"> - освітній майданчик для молоді громади; - оцінка реальної ситуації в молодіжному секторі, прямий діалог з представниками цільової аудиторії щодо розробки та формування місцевої молодіжної політики; - можливість отримати нові цікаві та свіжі ідеї, йти в ногу із сучасними трендами в молодіжному середовищі; - бути ознайомленими з реальними потребами цільової аудиторії; - формування потенційного кадрового резерву з представників активної молоді; - виховання свідомої та активної молоді; - можливість промоції громади за рахунок активності молоді в різноманітних соціальних мережах; - заохочення залишатися молоді в громаді. <p>Що молоді дає участь у такому КДО, як Молодіжна рада?</p> <ul style="list-style-type: none"> - можливість впливати на формування місцевої політики; - освітній майданчик, можливість отримати нові знання; - знайомства з цікавими людьми (як представниками ОМС, так і з іншими представниками молоді); - соціальний ліфт; - розвиток лідерських навичок, досвід публічних виступів, вміння працювати в команді та на спільний результат, навички документознавства, можливість реалізовувати власні ініціативи та проекти. 	<p>Молодіжна рада – це консультативно-дорадчий орган, який утворюється при органах місцевого самоврядування із представників молоді для консультування, розробки та реалізації молодіжної політики в громаді.</p> <p>Молодіжна рада – це своєрідний «місток» між владою та молоддю громади, яка допомагає врахувати думки молодих людей громади при формуванні місцевої політики.</p> <p>Молодь має брати участь в ухваленні рішень на всіх рівнях – від своєї громади до уряду країни, а починати варто з Молодіжної ради власної громади.</p> <p>Інформацію про те, як дізнатися чи утворена Молодіжна рада у твоїй громаді ти можеш дізнатися тут ____ (посилання на 1 з попередніх публікацій).</p> <p>Інформацію про те, як створити Молодіжну раду в громаді ти можеш дізнатися тут ____ (посилання на 1 з попередніх публікацій).</p> <p>Детальніше про роль Молодіжних рад читайте за посиланням: _____</p> <p>Якщо у тебе виникло запитання – залиш його в коментарях або напиши в повідомленні.</p> <p><u>Пост №15</u></p> <p>Ніколи не чув про Молодіжні ради? - Мабуть, їх не дуже багато в Україні.</p>
---------------------------	--	--

		<p>Ніколи про таке не чув, мабуть, їх не дуже багато в Україні Насправді Молодіжних рад сформовано доволі багато. Відповідно до опублікованого дослідження Міністерства молоді та спорту України, станом на грудень 2023 року, відповідно до типових положень про молодіжні ради, в Україні налічується 410 молодіжних рад, з яких 19 — регіонального рівня та 391 — місцевого рівня.</p> <p>Молодь — діє! Долучайся до роботи Молодіжної ради.</p>	<p>Насправді Молодіжних рад сформовано доволі багато. Відповідно до дослідження Міністерства молоді та спорту України, станом на грудень 2023 року, в Україні налічується 410 молодіжних рад, з яких 19 — регіонального рівня та 391 — місцевого рівня. Тобто у кожній 5 громаді є Молодіжна рада.</p> <p>Що дасть тобі участь в такому КДО, як Молодіжна рада?</p> <ul style="list-style-type: none"> - можливість впливати на формування місцевої політики - освітній майданчик, можливість отримати нові знання - знайомства з цікавими людьми - як представниками ОМС, так і з іншими представниками молоді - соціальний ліфт - розвиток лідерських навичок, досвід публічних виступів, вміння працювати в команді та на спільний результат, навички документознавства, - можливість реалізувати власні ініціативи та проекти <p>Активна молодь — діє! Долучайся до роботи Молодіжної ради. Формуй своє успішне майбутнє!</p>
16.	Органи самоорганізації населення (ОСН), що це та навіщо?	<p>Органи самоорганізації населення — представницькі органи, що створюються жителями, які на законних підставах проживають на території села, селища, міста або їх частин, для вирішення завдань, передбачених Законом України «Про органи самоорганізації населення».</p> <p>Орган самоорганізації населення є однією з форм участі членів</p>	<p>Що таке органи самоорганізації населення громади?</p> <p>Органи самоорганізації населення — представницькі органи, що створюються жителями, які на законних підставах проживають на території села, селища, міста або їх частин, для вирішення завдань,</p>

	<p>територіальних громад, сіл, селищ, міст, районів у містах у вирішенні окремих питань місцевого значення.</p> <p>Органами самоорганізації населення є будинкові, вуличні, квартальні комітети, комітети мікрорайонів, комітети районів у містах, сільські, селищні комітети.</p> <p>Умовно, мешканці населеного пункту створенням таких органів можуть прямо впливати на рішення ради та проводити моніторинг щодо їх виконання. Це фактично інструмент прямої демократії.</p> <p>Завдання, які вирішують ОСН</p> <ul style="list-style-type: none"> • створення умов для участі жителів у вирішенні питань місцевого значення в межах Конституції та законів України; • задоволення соціальних, культурних, побутових та інших потреб жителів через сприяння в наданні їм відповідних послуг; • участь у реалізації соціально-економічного, культурного розвитку відповідної території, інших місцевих програм. <p>Хто має право обирати і бути обраним до органу самоорганізації населення?</p> <p>Обирати та бути обраними до органу самоорганізації населення можуть жителі, які на законних підставах проживають на відповідній території, а порядок виборів визначається Законом. При цьому передбачаються такі обмеження виборчого права при виборах органів самоорганізації населення (виборчі цензи):</p> <p><u>ценз осілості</u> — вимога проживати на відповідній території на законних підставах;</p> <p><u>віковий ценз</u> — вимога щодо необхідності досягнення жителем 18 років;</p> <p><u>ценз дієздатності</u> — у виборах органу самоорганізації населення не беруть участь жителі, яких визнано судом</p>	<p>передбачених Законом України «Про органи самоорганізації населення».</p> <p>Органами самоорганізації населення є будинкові, вуличні, квартальні комітети, комітети мікрорайонів, комітети районів у містах, сільські, селищні комітети.</p> <p>Умовно, мешканці населеного пункту створенням таких органів можуть прямо впливати на рішення ради та проводити моніторинг щодо їх виконання. Це фактично інструмент прямої демократії.</p> <p>Хто має право обирати і бути обраним до органу самоорганізації населення?</p> <p>Обирати та бути обраними до органу самоорганізації населення можуть жителі, які на законних підставах проживають на відповідній території, а порядок виборів визначається Законом. При цьому передбачаються такі обмеження виборчого права при виборах органів самоорганізації населення (виборчі цензи):</p> <ul style="list-style-type: none"> • ценз осілості — вимога проживати на відповідній території на законних підставах; • віковий ценз — вимога щодо необхідності досягнення жителем 18 років; • ценз дієздатності — у виборах органу самоорганізації населення не беруть участь жителі, яких визнано судом недієздатними. <p>Детальніше означитись з інформацією можна за посиланням: _____</p>
--	--	---

	<p>недієздатними. Зазначені обмеження є необхідними, оскільки забезпечують свідоме волевиявлення жителів при виборах органу самоорганізації населення.</p> <p>Забороняються будь-які обмеження права жителів, які проживають на відповідній території, на участь у відповідному органі самоорганізації населення залежно від їхньої раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, мовних або інших ознак.</p> <p>Об'єднання в ОСН має подвійну перевагу: його діяльність може підсилювати роботу депутатів округу, а може бути спротивом, якщо депутат зловживає своїми повноваженнями і витрачає бюджетні ресурси на власні потреби. Округ, за яким закріплений депутат, є зазвичай більшим, ніж вулиця, будинок чи квартал. Тому часто депутату може не вистачити ресурсу і часу, щоб лобіювати певне рішення на користь громади або навіть дослідити проблему глибше. Відповідно, у цьому випадку ефективним буде квартальний чи вуличний комітети, які, по суті, виконують роль депутатів, пропонуючи рішення проблем. Єдине, звісно, ініціатори з органів самоорганізації населення не можуть голосувати в раді за ці рішення.</p> <p>Створення ОСН може бути особливо ефективним у процесі відновлення територій, адже їхня діяльність стосується різних сфер.</p> <p>Враховуючи те, що ОСН разом з депутатами представляють жителів вулиці, будинку, кварталу тощо, їхня ініціатива може мінімізувати ризики зловживань та корупції.</p> <p>Ще однією перевагою функціонування такого органу у процесі відновлення територій є можливість залучення фінансування, оскільки ОСН фінансуються не тільки коштами місцевого</p>	
--	--	--

		бюджету, але й добровільними внесками осіб та іншими надходженнями, які не заборонені законодавством.	
17.	Місцева ініціатива	<p>Що це таке та чим передбачено її застосування? Місцева ініціатива – це форма безпосередньої участі членів територіальної громади в місцевому самоврядуванні.</p> <p>Місцева ініціатива — це можливість мешканців громади самостійно підготувати проєкт рішення, який обов’язково розглядається на сесії відповідної ради.</p> <p>Правова підстава застосування: прямо передбачена статтею 9 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».</p> <p>Члени територіальної громади мають право ініціювати розгляд у раді (в порядку місцевої ініціативи) будь-якого питання, віднесеного до відання місцевого самоврядування.</p> <p>Це можуть бути питання щодо земельних відносин, соціальних, адміністративних, освітніх, медичних послуг тощо. Наприклад, ініціативи про створення комунального центру реабілітації ветеранів, недопущення забудови міста, висадження дерев вздовж вулиці, розвиток транспортної інфраструктури, проведення ремонту освітнього закладу тощо. Місцеві ініціативи також можуть стосуватися складу комісій ради. Наприклад, можна вносити пропозиції щодо змін до персонального складу комісії та виключення певного депутата, якщо мешканці громади йому не довіряють. Фактично через місцеві ініціативи мешканці громади можуть готувати проєкти рішень, як це роблять депутати, і які обов’язково мають розглядатися на сесії ради.</p> <p>Процедура подання, кількість потрібних підписів та документів встановлена у Статуті громади або в Положенні про місцеву ініціативу.</p>	<p>Що таке місцева ініціатива? Місцева ініціатива — це можливість мешканців громади самостійно підготувати проєкт рішення, який обов’язково розглядається на сесії відповідної ради.</p> <p>Члени територіальної громади мають право ініціювати розгляд у раді (в порядку місцевої ініціативи) будь-якого питання, віднесеного до відання місцевого самоврядування.</p> <p>Процедура подання, кількість потрібних підписів та документів встановлена у Статуті громади або в Положенні про місцеву ініціативу.</p> <p>Місцева ініціатива, внесена на розгляд ради у встановленому порядку, підлягає обов’язковому розгляду на відкритому засіданні ради за участі членів ініціативної групи.</p> <p>Детальніше означитись з інформацією можна за посиланням: _____</p> <p>Хочеш, щоб у громаді створили бібліотеку, облаштували спортивний майданчик чи висадили дерева у сквері? Ініціюй розгляд його питання у місцевій раді!</p>

		<p>Порядок внесення місцевої ініціативи на розгляд ради визначається представницьким органом місцевого самоврядування або статутом територіальної громади.</p> <p>Місцева ініціатива, внесена на розгляд ради у встановленому порядку, підлягає обов'язковому розгляду на відкритому засіданні ради за участю членів ініціативної групи з питань місцевої ініціативи.</p> <p>Рішення ради, прийняте з питання, внесеного на її розгляд через місцеву ініціативу, обнародується в порядку, встановленому представницьким органом місцевого самоврядування або статутом територіальної громади.</p> <p>У період воєнного стану цей інструмент участі є доступним для мешканців громад навіть у ситуації, якщо засідання ради не є гласним. Питання ініціативної групи попередньо вноситься в порядок денний засідання, повідомляється про день засідання й обов'язково обговорюється всіма членами ради за участі цієї групи.</p>	
18.	Громадські слухання	<p>Що таке громадські слухання?</p> <p>Громадські слухання — це право територіальної громади проводити зустрічі з депутатами ради або посадовими особами.</p> <p>Громадські слухання — це колективні зустрічі громадян з представниками місцевої влади, на яких обговорюються та ухвалюються пропозиції щодо вирішення актуальних проблем міста.</p> <p>Це свого роду публічні збори для обміну думок, на яких громадяни можуть висловитися щодо проблемних питань, а представники ОМС — почути потреби мешканців громади. Громадські слухання є не просто інструментом інформування</p>	<p>Що таке громадські слухання?</p> <p>Громадські слухання — це колективні зустрічі громадян з представниками місцевої влади, на яких обговорюються та ухвалюються пропозиції щодо вирішення актуальних проблем міста.</p> <p>Це свого роду публічні збори для обміну думок, на яких громадяни можуть висловитися щодо проблемних питань, а представники ОМС — почути потреби мешканців громади.</p> <p>Тематика проведення: стосовно питань, що належать до відання місцевого самоврядування.</p>

		<p> мешканців громади про актуальні питання, а й залучення мешканців до вирішення місцевих проблем.</p> <p>Громадські слухання врегульовані статтею 9 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».</p> <p>Відповідно до законодавства громадські слухання мають проводитися не рідше за один раз на рік.</p> <p>Усі пропозиції, які вносяться за результатами громадських слухань, обов'язково повинні розглядатися органами місцевого самоврядування.</p> <p>Як користуватися цим інструментом?</p> <p>У разі виникнення будь-яких проблем на території громади, міста, села, селища, кварталу або вулиці, за вирішення яких відповідає місцева влада, вам необхідно колективно з жителями громади ініціювати проведення громадських слухань.</p> <p>За результатами громадських слухань надіслати до місцевої влади колективну резолюцію з пропозиціями щодо вирішення проблеми.</p> <p>У період воєнного стану організувати та провести громадські слухання може бути складно та небезпечно. В окремих громадах діють обмеження щодо кількості учасників будь-яких публічних заходів та/або заборона їх проведення в цілях безпеки.</p> <p>Окремі громади проводять консультації з громадськістю неформально або використовують для цього онлайн-платформи: e-DEM, Google Форми, чат-бот Дія.</p>	<p>Хто може ініціювати: місцеві ініціативні групи, місцеві ЮО, ГО, місцева рада, міський (селищний, сільській) голова</p> <p>Детальніше означитись з інформацією можна за посиланням: _____</p> <p>Додати приклад</p>
19.	Місцевий	Місцевий референдум — це форма вирішення питань	Місцевий референдум — це форма вирішення питань

	<p>референдум</p>	<p>місцевого значення територіальною громадою через пряме волевиявлення.</p> <p>Предметом місцевого референдуму може бути будь-яке питання, віднесене Конституцією України, цим та іншими законами до відання місцевого самоврядування.</p> <p>На місцевий референдум не можуть бути винесені питання, віднесені законом до відання органів державної влади.</p> <p>Так, на розгляд місцевого референдуму не можуть виноситись питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. які є предметом всеукраїнського референдуму; 2. віднесені до компетенцій інших посадових осіб та органів публічної влади; 3. що суперечать положенням Конституції України та законів України; 4. спрямовані на ліквідацію незалежності, порушення державного суверенітету, територіальної цілісності, створення загрози національній безпеці, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі; 5. прийняття актів індивідуальної дії, внесення до них змін, їх скасування. <p>Громада може ініціювати проведення референдуму з чотирьох питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. скасування нормативно-правового акта органу місцевого самоврядування (у цілому або його окремих положень); 2. дострокового припинення повноважень місцевого голови; 3. дострокового припинення повноважень місцевої ради; 4. питання місцевого значення. <p>Рішення, прийняті місцевим референдумом, є обов'язковими</p>	<p>місцевого значення територіальною громадою через пряме волевиявлення.</p> <p>Предметом місцевого референдуму може бути будь-яке питання, віднесене Конституцією України та іншими законами до відання місцевого самоврядування.</p> <p>На місцевий референдум не можуть бути винесені питання, віднесені законом до відання органів державної влади.</p> <p>Громада може ініціювати проведення референдуму з чотирьох питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. скасування нормативно-правового акта органу місцевого самоврядування (у цілому або його окремих положень); 2. дострокового припинення повноважень місцевого голови; 3. дострокового припинення повноважень місцевої ради; 4. питання місцевого значення. <p>Детальніше означитись з інформацією можна за посиланням: _____</p>
--	-------------------	---	---

		<p>для виконання на відповідній території.</p> <p>Порядок призначення та проведення місцевого референдуму, а також перелік питань, що вирішуються виключно референдумом, визначаються законом про референдуми.</p> <p>Проте на сьогодні проведення референдуму неможливе із двох причин.</p> <p>По-перше, в Україні діє воєнний стан, в умовах якого забороняється проведення виборів, а референдуми є їхнім різновидом.</p> <p>По-друге, наразі інститут місцевого референдуму в національному законодавстві згадується фрагментарно в окремих законодавчих актах, оскільки у 2012 році втратив чинність основний закон «Про всеукраїнський та місцевий референдуми». Тому щодо процедурних аспектів проведення цієї форми участі утворився правовий вакуум. У ЗУ «Про місцеве самоврядування» зазначається про те, що порядок призначення і проведення місцевого референдуму, перелік питань визначаються законом про референдуми. Проте цього закону на сьогодні немає.</p> <p>У Верховній Раді є зареєстрований ще у 2021 році законопроект № 5512 «Про місцевий референдум», але його не ухвалено досі.</p>	
20.	Звернення громадян	<p>Звернення громадян — викладені в письмовій або усній формі пропозиції, заяви і скарги, електронні петиції.</p> <p>Звернення можуть стосуватися будь-якого питання, яке турбує мешканців громади або потребує негайного вирішення.</p> <p>У період воєнного стану ця форма участі є поширеною,</p>	<p>Звернення громадян — викладені в письмовій або усній формі пропозиції, заяви і скарги, електронні петиції.</p> <p>Звернення можуть стосуватися будь-якого питання, яке турбує мешканців громади або потребує</p>

	<p>оскільки значно збільшилася кількість осіб, які потребують консультацій щодо соціальних послуг, відновлення житла тощо.</p> <p>Звернення громадян поділяються на 3 види:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. пропозиція (зауваження) — це звернення, в якому висловлюється порада, рекомендація щодо покращення діяльності органів влади. 2. заява (клопотання) — це звернення з проханням про сприяння в реалізації прав громадян, вимога про усунення порушень. 3. скарга — це звернення з вимогою про поновлення прав і захист інтересів громадян, порушених діями (бездіяльністю) органів влади. <p>Важливо! ЗВЕРНІТЬ УВАГУ: Звернення розглядаються і вирішуються в термін не більше як один місяць від дня їх надходження, а ті, які не потребують додаткового вивчення, — невідкладно, але не пізніше як 15 днів від дня їх отримання.</p> <p>Правова підстава Громадяни України мають право звернутися до органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, засобів масової інформації, посадових осіб із зауваженнями, скаргами та пропозиціями — стаття 1 Закону України «Про звернення громадян»</p> <p>Як користуватися цим інструментом: Подавайте звернення до органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, депутатів місцевих рад з вимогами вирішити проблеми міста, усунути порушення, покращити діяльність.</p> <p>Ви можете подавати звернення громадян з будь-яких питань, які належать до компетенції місцевих рад.</p> <p>Вимоги до оформлення звернень</p>	<p>негайного вирішення.</p> <p>У період воєнного стану ця форма участі є поширеною, оскільки значно збільшилася кількість осіб, які потребують консультацій щодо соціальних послуг, відновлення житла тощо.</p> <p>Звернення громадян поділяються на 3 види:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. пропозиція (зауваження) — це звернення, в якому висловлюється порада, рекомендація щодо покращення діяльності органів влади. 2. заява (клопотання) — це звернення з проханням про сприяння в реалізації прав громадян, вимога про усунення порушень. 3. скарга — це звернення з вимогою про поновлення прав і захист інтересів громадян, порушених діями (бездіяльністю) органів влади. <p>Ознайомитись з правилами оформлення звернень та правовими наслідками недотриманні вимог щодо них ви можете на нашому офіційному сайті за посиланням</p> <hr/> <p>—</p>
--	--	--

		<p>Звернення може бути усним чи письмовим.</p> <p>Усне звернення викладається громадянином на особистому прийомі або за допомогою засобів телефонного зв'язку через визначені контактні центри, телефонні "гарячі лінії" та записується (реєструється) посадовою особою.</p> <p>Письмове звернення надсилається поштою або передається громадянином до відповідного органу, установи особисто чи через уповноважену ним особу, повноваження якої оформлені відповідно до законодавства. Письмове звернення також може бути надіслане з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку (електронне звернення).</p> <p>У зверненні має бути зазначено:</p> <p>прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання громадянина, викладено суть порушеного питання, зауваження, пропозиції, заяви чи скарги, прохання чи вимоги. письмове звернення повинно бути підписано заявником (заявниками) із зазначенням дати. в електронному зверненні також має бути зазначено електронну поштову адресу, на яку заявнику може бути надіслано відповідь, або відомості про інші засоби зв'язку з ним. Застосування електронного цифрового підпису при надсиланні електронного звернення не вимагається.</p> <p>Звернення, які не підлягають розгляду та вирішенню</p> <p>Письмове звернення без зазначення місця проживання, не підписане автором (авторами), а також таке, з якого неможливо встановити авторство, визнається анонімним і розгляду не підлягає.</p>	
--	--	--	--

		<p>Не розглядаються повторні звернення одним і тим же органом від одного і того ж громадянина з одного і того ж питання, якщо перше вирішено по суті, а також ті звернення, терміни розгляду яких передбачено статтею 17 цього Закону, та звернення осіб, визнаних судом недієздатними.</p> <p>Рішення про припинення розгляду такого звернення приймає керівник органу, про що повідомляється особі, яка подала звернення.</p>	
21.	Публікація анімаційного ролика підготовленого в межах проєкту.		